

Anbudet

Eskilstuna - Strängnäs Släktforskarförening

Informationsblad för Eskilstuna - Strängnäs Släktforskarförening Nr. 3 år 2006

Leif Lindholm i full fart med att inventera gravstenar. Som du ser, ett måttfullt agerande är på sin plats.

Foton i detta nummer:
Margareta Gustavsson,
Margareta Bergqvist och
Arne Carlsson

**Inbjudan till
höstmöte och ett
intressant föredrag
se sidan 17.**

I detta nummer:

• Föreningsinformation	sid.	2
• Ordförandespalten	sid.	3
• Lily-Anita har läst en bok om präster	sid.	5
• Bengt Bergman: en släktsaga och en stor familj	sid	6
• Temakvällar under hösten och om Leksandsresan	sid	7
• En viktig fråga; Kvalité va é de'?	sid	8
• Kalendarium och Slakten har berättat	sid	9
• Det ena leder till det andra	sid	10
• Studieresa till Riksarkivet, Marieberg, Stockholm	sid	11
• Upprop om den pågående gravstensen inventeringen	sid	11
• En ny och en avliden medlem, Fyrarna tändes igen	sid	12
• Forskning och studiebesök på Lantmäteriet	sid	13
• Mer om Lantmäteriet och Efterlysningar	sid	14
• Om höstens kurser	sid	15
• Inbjudan till Emigrantforskarhelg i Sundbyberg	sid	16
• Inbjudan till föredrag och HÖSTMÖTE	sid	17
• Gnesta och en liten bildkavalkad från Stockholm	sid	18-20

Anbudet

ESSF Adress:

Eskilstuna - Strängnäs
Släktforskarförening
Dambergsgatan 1
633 41 ESKILSTUNA
Telefon 016 - 12 21 47

Postgiro:

73 81 41-1

Medlemsavgifter 2006

Fullbetalande	200.- / år
Familjemedlem	100.- / år
Medlemskap för ungdom upp till 23 år	25.- / år

Avgift för ny medlem som betalas in till föreningen mellan den 1/10 och 31/12 ger fullt medlemskap även på följande år.

Redaktion

Redaktör

Vakabt

Vi hänvisar till Ordförande i föreningen

Adressändring

Skickas till Kassören!!

Eftertryck eller citat

Får gärna göras ur Anbudet under förutsättning att källan och författare anges.

Anbudet ges ut 4 ggr. per år i ca 600 ex.

ISBN/ISSN 9929522492

Busslinjer

Enligt uppgift så går följande bussar via Kungsvägen: Från Fristadstorget nr. 11, 12, 20, 31, 216, 221, 720, 801 och Pulsen. Mot Fristadstorget går nr. 11, 12, 20 och 30.

Buss nr. 720 från Strängnäs stannar vid Rådhusstorget.

Styrelse

Ordförande och ansvarig utgivare:

Arne Carlsson

Gillbergavägen 140
632 36 ESKILSTUNA
Tfn / Fax 016 - 42 64 10

Mobil 070 - 588 06 10

E-post: nils-arne@caritakonsult.se

Vice Ordförande:

Richard Attered

Västra Fyrby Bender 2
640 40 STORA SUNDBY
Tfn 016 - 641 63

E-post: richard.attered@telia.com

Sekreterare:

Iris Rehnholm

Jasminvägen 4
633 48 ESKILSTUNA
016 - 51 24 97

E-post: iris.rehnholm@telia.com

Vice sekreterare

Anita Carlsson

Gillbergavägen 140
632 36 ESKILSTUNA
Tfn / Fax 016 - 42 64 10
Mobil 070 - 588 06 10

E-post: lily-anita@caritakonsult.se

Kassör:

Margareta Gustafsson

Kyrkogårdsgatan 2 A. 4 tr
633 41 ESKILSTUNA
Tel: 016-13 11 80

E-post: e.m.gustafsson@telia.com

OBS! Nytt

Övriga styrelsemedlemmar:

Gunvor Larsson

Sörgårdsgatan 9
645 33 STRÄNGNÄS
Tel: 0152-123 09

E-post: gunvorlarsson@rixmail.se

Ulla-Britt Svensson

Kungsvägen 11
633 40 ESKILSTUNA
Tfn 016 - 12 10 29

E-post: ullabrittsvensson@tele2.se

Sonja Jönsson

Gräsgatan 40
645 40 STRÄNGNÄS
Tfn / Fax 0152 - 139 40

E-post: sj13940@vattnet.com

Karl-Inge Karlberg

Mellanvägen 35
633 69 SKOGSTORP
Tfn 016 - 252 57

E-post: karlberg@skogstorp.com

Manus och utgivningsdagar för Anbudet 2006

Sista manusdag,		till posten		
Nr 1	-"	23/1	-"	15/2
Nr 2	-"	19/5	-"	9/6
Nr 3	-"	28/8	-"	18/9
Nr 4	-"	20/11	-"	11/12

Föreningens hemsida:

<http://www.essf.just.nu>

E-postadress:

essf@telia.com

Föreningslokalen

Finns på Dambergsgatan 1 och parkering finns vid Sveaplans centrum (2 tim.) och ibland även på Dambergsgatan, **kör lugnt, detta är ett villaområde.**

Det finns en tryckknapp till ringklockan till vänster om ytterdörren.

Öppettider

Lokalen är öppen för medlemsträffar på de tider som anges i kalendarier på sidan 9. Övriga tider kan lokalen vara upptagen för utbildning eller andra aktiviteter och är alltså inte allmänt tillgänglig!

Man kan väl inte säga annat än att det har varit en fantastisk sommar med massor av sol och skön värme.

Kanske ibland lite väl varmt när man som undertecknad har varit sysselsatt med att tillsammans med sonen gräva upp runt huset för att byta dränerings- och dagvattenledningar och isolera grunden för att få lite varmare och bättre klimat i källarvåningen. Det är ju så att när husen börjar bli en sisådär 25 - 30 år så börjar det bli dags att ta itu med de små fuktproblem som oftast brukar synas vid det laget.

Så även för oss, ett fuktpåslag i det före detta pannrummet hade orsakat att en del kartonger som stod uppstaplade mot den ena ytterväggen hade blivit blöta, mögliga och därmed också rent av ohälsosamma. Jag skriver före detta pannrummet, detta beroende på att vi kastade ut pannan och oljetanken för drygt 20 år sedan och installerade ett jordvärmesystem. Nu hade detta system tjänat ut och vi borrade för bergvärme under vintern.

Där tog man sig ner lite drygt 180 meter för att plocka upp den värme som finns ovanför den där potentaten med horn i pannan.

Man borrade två hål också i ytterväggen för att leda in slangarna från själva borrhålet och fuskade tydligen lite med isoleringen runt slangarna.

Detta gjorde att är snön sedan började smälta så letade sig smältvattnet ner i den grävda ränna som slangarna ligger i och följde sedan slangarna in i pannrummet och med ett muntert plask ner på golvet.

Tillsammans med den tidigare konstaterade fukten i väggen gjorde det klart

för oss att det var dags att ta itu med problemet.

Alltså, bort med alla tidigare planteringar runt huset, alla knäckstensmurar och gångplattor av skiffer och annat material. Trava upp allt sådant i ett hörn av trädgården så att det inte skulle se alltför skräpigt och rörigt ut.

Ja, det här gick ju inte på en dag eller två precis. Nej, här kom ju hustruns noggranhet med källangivelser väl till pass, jag tänkte att kan hon leta fram tidigare upptäckter igen för att kontrollera att dom var rätt så ska väl jag kunna göra på något liknande sätt. Fram med digitalkameran, plåtade alla gånger så att plattorna kom med i lagom stora proportioner. Tog in bilderna i ett bildbehandlingsprogram och numrerade hela rasket.

Sedan var det ju bara att måla på rätt nummer på plattornas undersida när dom togs upp så att man vet var dom hör hemma när dom ska tillbaka. Det fungerade jättebra vid tillbakalaggningen ända tills jag kom till ett specifikt nummer, det fanns bara inte på någon platta, jag letade igenom hela högen femtielva gånger men tji, numret fanns inte med!

Ja, vad gör man då? Jo, som ”grabb” (visserligen mogen grabb men ändå) så börjar man titta på formerna, (det gjorde man ju redan som mycket ung grabb fast då på det motsatta könet. Och vips! Där fanns det en platta som motsvarade bilden fast den hade förstås samma nummer som en annan platta som låg en bit därifrån.

Det är ju likadant i släktforskningen!

Om man i husförhörslängden ser att ett barn ska vara fött den 1 april ett år och inte hittar det exakt i ordningsföljd i födelseboken så kan det mycket väl vara så att barnet är inskrivet lite senare eller till och med mycket senare. Då får man ju lov att ha så mycket fantasi att man inte tappar sugen utan fortsätter att leta framöver i tiden.

Under den här härliga sommaren så kanske många har låtit sin forskning ligga nere och istället njutit av sol och bad. Det är ju helt OK, man samlar krafter och bygger upp intresset inför höstens och vinterns aktiviteter.

Så har också Släktforskarförbundet gjort, fast man samlade istället ihop en massa intresserade människor i Stockholm för årets Släktforskar dagar.

I samma veva så arrangerade man som vanligt ordförande- cirkelledare och redaktörskonferenser.

Orförandekonferensen och redaktörskonferensen genomfördes i förbundets lokaler i Sundbyberg och cirkelledarekonferensen genomfördes i Marieberg på Riksarkivet.

Ulla-Britt Svensson och Birgit Lundberg var i Marieberg och fick en ordentlig genomgång av lokaliteter och annat matnyttigt som säkert kommer oss medlemmar och blivande kurs- och cirkeldeltagare tillgodo.

Undertecknad deltog i ordförandekonferensen, det hör liksom till.

Det var ju naturligtvis trevligt att åter få träffa en hel del gamla välkända ansikten som fortfarande sitter kvar som ordföranden i sina klubbar och föreningar, men också uppfriskande att få möta och lära känna många nya.

För att verkligen kunna utnyttja vår förenings inneboende kunskaper så hade jag hustrun Lily Anita med som ju är den verkliga släktforskaren i familjen. Det är skönt att kunna luta sig mot en auktoritet när det kommer speciella punkter upp på dagordningen.

En punkt på dagordningen som väl de flesta var oerhört nyfikna på, var hur förbundsstyrelsen skulle kunna förklara vart pengarna hade tagit vägen under föregående verksamhetsår, det som skulle behandlas på Riksstämman dagen efter.

Det var ju tyvärr lite beklämmande att få höra att man hade haft lite dåligt grepp om ekonomin under årets gång och att man inte fått redovisning på ett sätt som borde ha varit betydligt stramare och bättre.

Nu hade man ju gubevars tillsatt en utredning som skulle se till att det blev ordning på torpet, men tyvärr så blev det ett hastigt stopp när kassören Kurt Modig lika hastigt avled.

Fortsättning från sidan 3

Förbundets 1:e vice ordförande Torbjörn Näs och 2:e vice ordförande: Ingrid Månsson-Lagergren gjorde en omsorgsfull presentation över vad som hänt, vart pengarna hade gått, vilka projekt som lönat sig och vilka som kostat mer än dom smakat.

Dom redovisade också vilka åtgärder som vidtagits på personalsidan och som på sikt ska fortsätta att balansera upp ekonomin

Förbundsordföranden Ted Rosvall lade också sin syn på utvecklingen och visade också att det "inte är någon fara på taket" för förbundet, det finns gott om pengar i kassan så någon risk för konkurs finns det inte.

Naturligtvis kom frågan upp i sammanhanget om vilken servicenivå förbundet ska ha gentemot släktforskarörelsen. Det kan bli så att telefontiderna blir lite annorlunda när personalstyrkan minskar.

Naturligtvis var hela den långa presentationen ett genialt grepp för att informera alla närvarande och förbereda för Riksstämman dagen därpå. Resultatet visade sig också följande dag i Hammarby eftersom det inte blev några långa tradiga diskussioner om ekonomi och utfall.

På ordförandekonferensen togs det också några viktiga beslut som påverkar vår vardag på föreningsnivå.

- Släktforskningens dag blir årligen återkommande med start den 17/3 2007 och den ska i fortsättningen ske den 3:e lördagen i Mars (om inte påsken strular till det allt för mycket förstås).

- Sveriges Gravbok är ett nytt projekt som ska samla ihop resultaten från gravstensinventeringen som nu pågår för fullt i hela Sverige.

- Förbundet har tecknat ett avtal med Omnia resebyrå som ska arrangera resor med intressanta arrangemang runt om i världen. Den första går i oktober till Tyskland där bl.a. svenskminnen uppmärksammas. Den andra resan går i maj 2007 till St Petersburg. Självfallet är det släktforskarinriktning på båda

resorna. Läs mer på förbundets nät-tidning Rötter.

2007 års släktforskar dagar kommer att gå i Halmstad och det lär vi väl få läsa mer om längre fram. Ett problem verkar det vara att få fram någon som vill ta hand om 2008 års släktforskar dagar.

Ted informerade också om att det är 95 % adopterat när det gäller Namn åt de döda och att 87 % var klara den dagen.

Den traditionella ordförandemiddagen på fredagkvällen som också skulle vara öppen för redaktörerna (det fick vi reda på endast några dagar före aktuellt datum) hölls i Hammarby Sjöstad på Factory där själva mässan hölls under lördag och söndag var väl ingen höjdare precis.

Nu ska man väl inte diskutera smak egentligen. Men en halvår lax i ganska tjocka, lite slabbiga skivor, grönsaker stekta i fet olja, med någon sorts röda bönor, lika oljeindrypta och alltihopa KALLT var väl inte vad jag skulle vilja kalla en superb middag.

Nej då hade det varit bättre med en hamburgare på korvmojen.

Men kakan till kaffet efteråt var smakens!!

Så till själva riksstämman på lördagen där undertecknad och vice ordförande Richard Attered var utsedda att representera föreningen.

Jag skrev tidigare att det inte blev någon större diskussion om ekonomin och det blev överhuvudtaget inte speciellt många diskussioner även om det fanns synpunkter på en del saker förstås. Den gamla styrelsen fick ansvarsfrihet och budgeten godkändes dock med neddragning av den höjning av medlemsavgiften för varje medlem i anslutna föreningar, till om jag kommer ihåg rätt 2 kr mot föreslagna 3 kr.

När det sedan gällde valen till den nya styrelsen så fortlöpte dom också relativt smärtfritt. Det enda valet som drog ut på tiden var valet av ny valberedning beroende på att man fick för många förslag på namn och måste ta till slutna omröstning, annars är det väl

mer vanligt att man har problem att få fram kandidater som är villiga att ställa upp.

Själva utställningen och utställarna var den här gången samlade på en plats även om det var i två skilda lokaler.

Det var som man brukar säga fullt hus, många olika föreningar som visade upp sina alster. Släktforskarernas hus bjöd på ena sidan av en monter på snask i form av karameller och på den andra sidan snask i form av Leksandsbröd. Funktionärerna från "huset" gick också omkring i vadmalströkar och med tanke på temperaturen både inne och ute så var det säkert ingen av dem som frös, men dom var "piffigt utstyrda" och syntes lång väg.

Förbundets salutorg var hela tiden när vi var där fullsmockat med kunder som rök och slet i tillgängligt material. Lily-Anita handlade också både för egen och föreningens räkning ett antal olika CD-skivor. Bland annat den nya CD:n Sveriges befolkning 1900.

Och på tal om CD-skivor: Kjell Ivarsson visade i föreningslokalen upp det första exemplaret av vår egen skiva Födda- Vigda-Döda i Eskilstuna Kommun för Göran Thomasson, Lily-Anita och undertecknad en kväll i lokalen härförleden!

Snacka om upplevelse. Jag skäms inte att säga att jag fick tårar i ögonen och ståpåls på armarna när jag såg det första resultatet av våra ansträngningar under många år för att få projektet klart.

En fantastisk skapelse som kommer att underlätta enormt för alla dem som söker släktingar i Eskilstuna mellan åren ungefär 1865 - 1925.

Registren är ännu inte kompletta men vi har funderat på om vi inte ska ta och ge ut skivan i den här första versionen till ett hyfsat pris med option på den färdiga versionen även den då med ett hyfsat pris. Är du intresserad så finns den inlagd på föreningens datorer och går att beställa via någon i styrelsen.

Anne Carlsson
Ordförande

Jag har läst en bok.

Den har legat på mitt nattduksbord ett bra tag men nu har jag kommit ner i bok- och tidningshögen och har läst: "Strängnäs Stifts Herdaminne del 4".

Den är skriven av teol. dr. Lennart Löthner som avled år 1991 och handlar om "Obefordrade Präster".

Det börjar med prästutbildning, prästtjänster och prästerlig befordran i äldretid" av Oloph Bexell. Där beskrivs prästutbildning, prästexamen och prästvigning sedan slutet av 1500-talet. Huspräster beskrivs vilka de adliga familjer kunde ha.

Kapitel om prästens lön, nådår och konservering.

Om uppgifter finns så står födelseort, födelsedatum, men om födelsedatum saknas så kan istället dopdatum stå. Prästvigningsdatum finns givetvis, vilken skolutbildning och prästens familjeförhållande.

Citat ur boken.

Om Prästen Ramelius, Per finns följande att läsa.

Född 1666 i Hammarby (not 3). Föräldrar Lars i Hammarby och h h. Begravd 21/6 1728 i Åker. I Strängnäs skola ht 1682. Gymnasist ht 1686. Student i Uppsala ht 1694. Närvarande vid univ ht 1694, ht 1696-vt 1697. Pv 25/2 1699 i Strängnäs domkyrka av biskopen Erik Benzelius d ä. Nådårspred i Västerljudung 1699. Huspred 1700 hos Eva Lewenhaupt på Nynäs i Bälinge. Vp i Åker 1712.

Gift med *Maria Martensonia* i hennes andra äktenskap, dotter till kh i Västerljudung Daniel Martensonus och h h.

Prosten Ljudung i Björnlunda meddelade domkapitlet i januari 1700, att hospitalprästen Melander i Örebro provpredikat i Västerljudung. Han vore villig att konservera kyrkoherde Lars Jerlings änka, *Maria Martensonia*,

>>Men änkan utlät sig intet hava något tycke till Melander, eftersom hon

redan vore förlovad med Ramelius>>. Domkapitlet beslöt att inkalla Ramelius för varning >>att på intet sätt stämpla mot Melander>>.

Då Ramelius inställt sig fick han veta att han instämmts, därför att han mot domkapitlets vilja understått sig att söka Västerljudungs pastorat. Ramelius förklarade, att han icke sökt och icke stämplat mot Melander. Hade så skett, hade det varit >>genom kvinnfolkens förvällande. Honom blev allvarsamligen tillsagt, att om hon fäst sina tankar till honom, så måge de därför icke göra sig förhoppning om pastoratet.>> (Detta är skrivet ur boken).

Not nr. 3: Hammarby C:1 börjar 1696. Data om Ramelius har hämtats från *Album Scholae Trivialis Strengnesis*, utg. av Harald Peterson 1955, s. 12

Förkortningar:
h h. hans hustru
ht hösttermin
univ universitet
pv prästvigd
vp vice pastor
kh kyrkoherde

Man får alltså reda på mycket om man har en präst i sina anor om man läser Herdaminnena.

Att sjukdomar härjar vitt och brett under 1700 och 1800 talen förstår man när man läser denna bok. Det är scharlakansfeber, bröstfeber, lungshot m. m.

Spriten flödade även inom prästerskapet får man klart för sig. En del präster slutar sina dagar på som det heter

Hospital, i våra ögon mentalsjukhus.

Jag tittade lite på ålder vid döds-tillfället och det var inte många präster som kom över 60-års gränsen. Många av dom dog mellan 40 - 50 år och många var inte ens så gamla. Några gick ner sig på isen under vintern.

En del präster är som man förstår av utsago av kyrkoherdar mycket humana, gudfruktiga och givmilda och det hör ju till yrket.

En del präster hade det också svårt ekonomiskt. Några utmärkte sig genom att dom förde ett oanständigt och ofredade personer i församlingen.

Som sagt har du en präst är det alltid värt att läsa Herdaminnnet, vilket det än är.

Vid pennan

Lily Anita

Jag vill bara meddela att Anita J Carlsson har donerat några böcker till föreningen.

Gerd Niedergesäss

En släktsaga

1782 kom Per Ersson från Malung (född 1767) till Högsjö bruk. Kallas Dalpelle.

Hans barn tog namnet Lindahl.

Per Erik flyttade till Åsens by och blev bodgosse hos handlanden men avancerade och tog småningom över affären och blev en mycket betydande man i Västra Vingåker.

Carl Fredrik, brodern, blev anställd hos Per Erik, men öppnade småningom egen affär i Hacksta.

Om dem och Per Eric Lindahls son Per Eric och dennes dotter Ester kan man läsa i "Sömlandsbygden 1962" sid 63-68.

Men Per Erics och Carl Fredriks syster Maria Elisabet förbigås med tystnad!

Hon gifte sig med skomakaren Erik Segerström från Stora Mellösa och flyttade runt en del i Sörmland och hamnade i Näshulta omkring 1830. De bodde först vid Rosendal och senare vid Täppan.

Äldste sonen Gustaf Adolf (f 1829) gifte sig med en dotter till bonden Anders Axelsson på Barrö och kom på så sätt att bli släkt med en stor del av Näshultaborna. Han bosatte sig vid Järnberget, nära Svalboviken.

Dennes äldste son Carl Johan gifte sig med en flicka från Floda, Britta Kristina Andersdotter.

Bengt Bergman

som återkommer i följande nummer av Anbudet med mera om folket i Svalboviken och den stora emigrationen till Amerikat.

Stor familj!

Under våra irrfärder bland anorna har vi funnit en familj i Nederkalix församling i Norrbotten där det föddes 20 barn mellan åren 1775 och 1794 däribland trillingar en gång och tvillingar två gånger.

Vigselnöten från 28 December 1774 anger;

Drängen Nils Eliasson i Öfvermorjerf och pigan Brita Henricsdotter derstädes.

I husförhörlängden A1:2 1770 – 1805 finns de på Öfvermorjerf nr 3 som Nils Eliasson f 1744 och hustru Brita Henricsdr. F 1750 ; gifta 1774.

När Nils Eliasson avlider 1817-10-05 övertar sonen Nils Nilsson gården och änkan Brita Henricsdotter finns kvar där till sin död 1833.

Ungefär hälften av barnen dog i späda ålder men de övriga blev vuxna och en av dem – Brita Nilsson f 1777- är min mormors mormors mor.

Så här ser familjebladet ut i "Holger-version"

Bengt Bergman

Nils Eliasson Född 1747. Dod 18170927 (begravd 18171005) i Öfver Morjerf., Nederkalix.				
Far: Mor:		Fam: Fam:		
Gift 1774-12-28 i Öfvermorjerf, Överkalix med Brita Hindricsdotter Född 1750. Dod 1833 i Nederkalix (av Ålderdom).				
Far: Mor:		Fam: Fam:		
Barn:	Född:	Död:	Fam:	
1 Elias	1775-01-14 Öfvermorjerf., Nederkalix	17750510		
1 Henric	1775-12-15 Öfvermorjerf., Nederkalix	1775-12-24		
1 Brita	1777-03-02 Öfvermorjerf., Nederkalix	1804-11-25	2	
1 Margareta	1778-03-11 Öfvermorjerf., Nederkalix			
1 Elias	1779-01-14 Öfvermorjerf., Nederkalix	samma dag		
1 Christina	1779-01-14 Öfvermorjerf., Nederkalix	samma dag		
1 Catharina	1779-01-14 Öfvermorjerf., Nederkalix	samma dag		
1 Christina	1779-12-28 Öfvermorjerf., Nederkalix			
1 Elias	1781-03-03 Öfvermorjerf., Nederkalix	1781-03-17		
1 Catharina	1781-03-05 Öfvermorjerf., Nederkalix	1782-08-15		
1 Nils	1782-02-23 Öfvermorjerf., Nederkalix			
1 Catharina	1783-07-08 Öfvermorjerf., Nederkalix	1811-04-03		
1 Marta	1784-11-13 Öfvermorjerf., Nederkalix	1788-08-17		
1 Sara	1786-09-04 Öfvermorjerf., Nederkalix	1799-10-21		
1 Segrif	1788-02-21 Öfvermorjerf., Nederkalix			
1 Henric	1790-03-31 Öfvermorjerf., Nederkalix			
1 Elias	1791-05-10 Öfvermorjerf., Nederkalix			
1 Anders	1791-05-10 Öfvermorjerf., Nederkalix	1791-06-18		
1 Magdalena	1793-02-14 Öfvermorjerf., Nederkalix	1793-08-14		
1 Anders	1794-08-03 Öfvermorjerf., Nederkalix			

Temakvällar/dagar under hösten

Användning av digitalkamera i släktforskningen

Den 25 oktober kl 18.30 på ABF i Eskilstuna genomförs en temakväll där användning av digitalkameran i släktforskning behandlas. Bland de punkter, som tas upp kan nämnas:

- Att beakta vid köp av kamera - kamerastorlek, zoom, pixlar, snabbhet, minne, batteri m m.
- Fotografering - dokument, personer, platser.
- Anslutning till dator - kabel, adapter, kortläsare.
- Bildredigering - Adobe Photoshop Elements, PhotoFiltre, Picasa 2.
- Lagring i PC - mappar, namnsättning, originalbilder.
- Back-up - diskett, CD-skiva, extern hårddisk.
- Bildvisning - Photo Story 3.

Du som funderar på att köpa digitalkamera eller redan gjort det och känner dig osäker på hur du ska använda den, kom och lyssna, ställ frågor och diskutera problem och lösningar. Är du en avancerad fotograf är du också välkommen att bidra med dina erfarenheter.

Välkomna

*Karl-Inge Karlberg
Göran Thomasson*

Informationskväll:

Tema: Vad kan SVAR göra för dig som släktforskare?

Vi får besök av en representant från Riksarkivet Svar som informerar om Svar och vad Svar har att erbjuda till släktforskarna.

Ett enastående tillfälle att få reda på vad den senaste utvecklingen inom digitaltekniken har att erbjuda eftersom även SVAR nu lägger ut en massa information på internet och i vissa lägen konkurrerar med Geline

Lokal:

ABF vid Fristadstorget i Eskilstuna.

Tid:

Torsdagen den 9 november kl. 18.30.

Svar = Svenska arkivinformatör. Underavdelning till Riksarkivet

Välkomna

Studie och Aktivitetsansvariga

Har du dubbelgångare i din släkt?

Hur lätt är det inte att plocka in en person två eller flera gånger i din databas?

Du kanske inte observerar att samma person återkommer på flera ställen i slakten och att du glad i hågen noterar att "här fick jag tag i en ana till" och inte kollar om denne finns med tidigare.

Runar Hortlund (en av våra medlemmar) har skapat ett litet program som letar reda på om det är så att en person finns med på flera platser i databasen (t.ex. i Disgen).

Lördagen den 30/9 kl. 13.30 "rumsterar vi om" i föreningslokalen så att vi kan få se Runars program. Vi ordnar "biosittning" så att vi i alla fall kan vara runt tjugo personer som får ta del av programmet. Blir vi fler så får vi väl köra flera gånger.

Runar har lovat att ta med "ett bra exempel på en databas med många dubletter för att kunna åskådliggöra problemet. Han tar också med sig så att den som är intresserad kan få med sig programmet hem för att du själv ska kunna kolla din databas.

Välkommen

Styrelsen

OBS! Glöm inte bort att komma ihåg att anmäla dig till Leksandsresan den 2 - 3 december 2006.

Anders på Moskogen har "hotat" med att det kanske blir julbordsbuffé som middag på lördagkvällen! Annars blir det som vanligt en suveränt god middag och naturligtvis massor med släktforskning från hyfsat tidig lördag morgon (lite beroende på väder och vind när vi kör upp) till söndag eftermiddag/kväll.

Frågor och anmälningar kan du ställa till Lily-Anita Carlsson på tfn: 016 - 42 64 10 (det är redan nu ett 10-tal anmälda så du måste passa på!!!)

Kvalité - vad är dé

Fundering eller samvetsfråga? Har du någon kvalité i din släktforskning?

Som nybörjare så är det full fart bakåt så fort som möjligt, men så småningom så blir det lite kärvare både med att läsa handstilar och att kunna tolka vad det står i kyrkoarkivalierna.

Då kanske det inte är lika roligt längre, det brukar gå bra till mitten eller början av 1800-talet.

Men detta med kvalité, antecknar du alla källor noggrant när du hittar dina anförvanter eller hur är det?

Jag minns själv hur det var. Själv började jag forska 1992 och då var inte Genline på tapeten över huvud taget. När jag fick hem mikrokorten, tror det var en fredag så givetvis hade jag ingen läsare. Läsare har jag köpt senare. Men in till makens jobb och lånade en över helgen, ivrig som bara den, för att få veta vad mikrokorten innehöll för uppgifter som var intressanta för mig.

Men vad då källa??? Visst, jag hade gått en grundkurs i släktforskning under vårvintern, men tyvärr så pratades det inte så mycket om källor på den kursen. Så detta med källhantering har jag fått lära om efteråt och upptäckt att det har man nytta av att anteckna så noggrant som möjligt.

Så du som har gått släktforskarkurs hos vår förening, så tror jag mig veta att våra cirkel/kursledare tjarar om detta att anteckna källan. Lyssna på dom, det är deras erfarenhet som du ska ta till dig.

Förr eller senare så kommer man till det stället, "Att det var någonstans hittade jag den uppgiften", vilken källa då??? Då har man verkligen nytta av att ha varit noggrann redan från början.

Det händer att nya forskare kommer till mig och frågar "Jo, du jag har en ana här som jag har hittat men jag vill veta lite mer om dom" "Jaha, svarar jag då, var någonstans har du hittat dom uppgifterna då". Svaret man får är oftast "Nja, det vet jag inte". Det

händer alltså att de nya forskarna inte ens vet vilken församling det är fråga om.

Så snälla, snälla anteckna åtminstone vilken församling det är som du har hittat din uppgift i. Om man sedan tittar på de församlingar som finns ex. vis i Dalarna (tidigare Stora Kopparberg) där det ibland är 3 eller 4 st. volymer under samma tidsperiod och varje volym kan innehålla mellan 10 - 20 st. kort så kommer det att ta en hel del tid att åter igen gå igenom allt material.

Du besparar dig själv mycket arbete genom att noggrant anteckna var du hittar din uppgift, tyvärr så går det inte att tjata tillräckligt mycket om det.

Lite exempel:

På makens sida forskade jag på en Sörmlandsförsamling och gick direkt på födelseförsamlingen istället för att följa personen bakåt i tiden undan för undan. Nu är det ju så att i slutet av 1800-talet så har pigor och drängar flyttat ofta. Men i födelseförsamlingen för denna person som jag sökte fanns det 3 st. personer, födda samma år med samma namn och samma datum. Vad göra???

Hur som haver så tog jag den mittersta personen men istället för att gå direkt bakåt så följde (förföljde) jag den personen framåt i tiden för att se om det gick att knyta ihop honom med de uppgifter som jag hade tidigare och Bingo, det var rätt person som jag hade följt.

I ett sånt här läge så är ju risken mycket stor att man knyter ihop en person som inte alls har någon tillhörighet med den person som jag håller på och forskar på och då blir ju släktskapen inte relevanta till varandra.

Även på min egen sida har jag ett liknande förhållande 3 st. pojkar med samma namn, födda på samma dag. Eftersom personen ifråga i husförhörslängden har ett efternamn, som är ett dubbelnamn "Jeansson-Petterson" så tolkar jag det så att det kan hända att fadern har dött och att modern sedan har gift om sig när barnet/en (om det finns fler) har varit rätt så små. Här har jag alltså följt denna person bakåt i tiden, steg för steg, för att utrona vem som är far till honom.

Så till alla forskare anteckna källan mycket noggrant med församling, vilket kort i volymen, vilken sida (om det finns paginering), jag garanterar dig att du kommer att ha nytta av det.

Vid pennan (datorn)

Lily Anita

Kalendarium för 2006

Dag	Veckodag	Klockan	Aktivitet
30/9	Lördag	13.30	Tema Dubbelgångare i Eskilstunalokalen se separat inbjudan
7/10	Lördag		Resa till och besök med guidning på Riksarkivet i Marieberg Stockholm.
14/10	Lördag	13.00	Höstmöte, se separat inbjudan.
25/10	Onsdag	18.30	Användning av digitalkameran i släktforskningen ABF i Eskilstuna se separat inbj.
2/11	Lördag		Alla helgons dag, lokalen stängd
9/11	Torsdag	18.30	Riksarkivet SVAR informerar om sin verksamhet se separat inbjudan.
2-3/12	Lördag/Söndag		Resa till Släktforskarnas hus i Leksand, se separat inbjudan

Lokalen på Dambergsgatan 1 i Eskilstuna är öppen: Tisdagar och Torsdagar mellan kl. 13.00 - 18.00 och lördagar mellan kl. 10.00 - 14.00 från 19 augusti till 9 december 2006.

ABF-lokalen i Strängnäs är som vanligt bokad för träffar onsdagar jämna veckor hösten 2006: från den 6/9 till den 13/12.

Släkten har berättat..

Jag bestämde mig för att kolla upp några saker som släktingar berättat om släkten.

Sagt och tänkt, det måste bli besök på arkiv, för att hitta originalböcker om detta.

Eftersom min släkt kommer från Östergötland måste det bli ett besök i Vadstena.

Jag beställde tid och plats på arkivet. Jag bokade rum på pensionat, ni vet ett ställe med virkade överkast, tras-mattor och ängsblommor på frukostbordet. Helmysigt.

Jag hyrde bil och for iväg i slutet av maj.

Med stor spänning tog jag mig an domböcker och handlingar från 1864, det är min farmor är född och här skulle jag hitta en far till henne, med namn, trodde jag.

Det har alltid sagts att det var husbondens son, som var fadern. Den stackaren får visst ofta skulden till ett barn. Men nu var det så, att farmors mor hushållade för ett äldre syskon-

par, där mannen var gammal. Att han skulle vara far till barnet tror jag inte.

Det var ju naturligtvis så, att farmors mor var så duktig i sitt arbete, att de ville ha henne kvar och att de kanske tyckte det var trevligt med en liten flicka i huset.

Pratet om bondens son var bara prat.

Eftersom jag läser många bouppteckningar så hittade jag vid detta tillfälle en släkting, som fått Kungliga Patriotiska Sällskapets medalj, då värd 3 kronor. Så nu måste jag kolla vad han har gjort för att få den. Det dyker alltid upp intressanta saker att fortsätta forska i.

Släkten har berättat.....

Att hemmet förskingrades av en tillsatt God man ”Fadren” kallad.

Nu måste det bli ett besök i Karlstad och Värmlands Arkiv.

Den här gången gick resan med Swebus och hyra på ett pensionat, med liknande atmosfär, som det förra, det vill säga med tras-mattor, ängsblommor, men här fanns inget virkat överkast.

Nya domböcker och bouppteckningar att läsa.

När mannen dog 1890 efterlämnade han en gård till sin svagsinta hustru och tre minderåriga flickor. De hade ingen annan försörjning, därför måste hemmet säljas på öppen auktion.

Förmyndaren hade hos Häradsrätten ansökt om att sälja gården, och Häradsrätten fastställde också det lägsta priset för gården. Alltså ingen försörjning hade förekommit, utan allt hade gått rätt till.

Ett antal år senare utackorderades flickorna till olika hem. Tragiskt.

Två frågor besvarade på två olika arkiv och jag är nöjd med det jag hittat.

Ett stort misstag av mig var att jag inte hade mina emigranter med mig. I samma lokal finns nämligen Emigrant-institutet, med kortregister på de, som for från Kristiania (Oslo) samt pärmar med de, som for från Göteborg, samt passagerarlistor på datorn och mycket annat material.

Anita J Carlsson

Det ena leder till det andra.

Hoppсан, helt slut på färg i skrivaren, dock inte den som varningen gällt, utan svart.

Det får bli en snabb tur ner på stan men eftersom det är lördag visar sig mitt vanliga inköpsställe ha stängt. En helg utan skrivare går inte och då återstår bara att åka över till Eskilstuna och Clas Ohlson.

När jag ändå var i Eskilstuna passade det bra att besöka stadsbiblioteket och låna ett par böcker som jag i webbkatalogen konstaterat inte finns kvar på Strängnäs bibliotek. De står som tips till vidareläsning under kapitlet om Alexandra Kollontay i boken – Kvinnliga pionjärer – av Magnus Ullman (Stockholm, 2004) såld till vrakpriset 39 kronor på NK i veckan.

I boken berättar författaren om åtta kvinnor som varit pionjärer inom olika yrkesområden bl.a. socialläkaren Ada Nilsson och juristen Eva Andén. Både Ada Nilsson och Alexandra Kollontay hade goda och nära kontakter med gruppen av framstående kvinnor runt Kvinnliga medborgarskolan vid Fogelstad i Julita och till Julita for vi, maken och jag, i somras inför väntat amerikabesök.

När Släktforskarförbundet för några år sedan gjorde sitt första besök i USA hade de med sig alla upptänkliga hjälpmedel för att återfinna släkt i Sverige åt hugade amerikaner.

Just då hade jag lämnat material från min farmors släkt till DISBYT och på så sätt fick Diane Snow fatt i mig. Under åren har vi bytt information, ja, det är mest jag som hjälpt henne finna nu levande släktingar som nog numera är ordentligt döpta in i Mormonkyrkan.

En gren av Dianes släkt kommer från Fogelstad och jag ville se hur där ser ut idag men naturligtvis kan man inte säga något om deras hem, en dräng och piga var bodde de? Besöket var dock lyckat ur en annan aspekt, det pågick en utställning i Gamla mejeriet (avslutas 17 sept 2006 och flyttar till Norr-

köpings museum 6 december) om Fogelstadsgruppen och deras arbete.

Diane Snow kom tillsammans med man, dotter och måg, syster och svåger och fick lite mer hjälp med anorna i Småland innan de fortsatte sin snabbvisit i Sverige. Det var verkligen en snabbvisit, ett par timmar hos oss, innan de for vidare för övernattnings hos mormonerna i Västerhaninge.

Diane och hennes man har båda tjänstgjort vid Brigham Young University i Utah och efter pensioneringen tillbragt

Diane Snow med familj

nästan ett år med att bygga upp ett historiskt centrum, "Historic Nauvoo", i Illinois.

Om de hade något ärende till Västerhaninge med anledning av det vet jag inte. Roligt att träffa någon man brevväxlat med flera år. Lite kunskap om mormonernas historia i Sverige har jag skaffat mig och något har Diane berättat eller rättare sagt hennes morfar som skrivit en livsberättelse.

Efter denna utveckling så fortsätter jag med besöket på stadsbiblioteket och anledning till de sökta böckerna. I avsnittet om juristen Eva Andén skriver författaren, som själv är jurist, om familjelagstiftningen i början av 1900-talet och det är mycket intressant och nyttigt läsning för släktforskare.

En glad överraskning när jag öppnade boken var också det omfattande avsnittet om Sofia Gumaelius som jag själv snuddat vid i min artikel om medlemmar av familjen Gumaelius som haft kontakt med Strängnäs, den finns i Strängnäs Gilles årsskrift 2004. Sofia

var ett rekordligt fruntimmer som efter föräldrarnas död fick möjlighet att starta Sveriges första annonsbyrå och som blev verkligt "stor" inom sitt område där det tidigare inte funnits någon sådan verksamhet och kanske inte heller behov förrän dagstidningarna kom och blev mer allmänt lästa.

Med de önskade böckerna i kassen klev jag iväg in till släktforskarrummet och det är egentligen dit jag vill komma med ovanstående långa omväg. Jag blev mycket glatt överraskad!

I första rummet stod alla skåpen med födda-vigda-döda i Eskilstuna som tidigare fanns på stadsarkivet och som därefter varit förvisade till bibliotekets magasin. Två mikrofilm-läsare fanns också och i det andra rummet med "valvet" finns inte bara mikrofilm-läsare och rullfilm-läsare utan också fyra datorer. En är reserverad för Genline och en för SVAR:s alla databaser, digitala kyrkoarkivalier, flyttlängder och husförhörslängder. Det är ju så att SVAR:s digitala material kompletterar Genline i större och större utsträckning. Det räcker inte med det ena abonnemanget om man lätt och bekvämt vill nå allt digitalt material som inte finns på CD.

En nyhet för mig var Svenska Gods och Gårdar som fanns inlagd på den tredje datorn. Det var inte en CD-skiva utan skannade boksidor och jag är mycket nyfiken hur man fått materialet som låg i tre mappar för olika delar av landet. Eftersom det satt en lapp med namn och telefon på ansvarig personal måste jag absolut kolla. Det var snyggt i "valvet", alla böcker i ordning och på datorn som stod där fanns demoversioner av fyra släktforskarprogram: Disgen, Holger, Min släkt och WinFamily.

Det var riktigt roligt att se, nu får biblioteket i Strängnäs lägga på ett kol om

Fortsättning på sidan 11

Studieresa till Riksarkivet Marieberg Stockholm!

Lördagen den 7 oktober anordnas en bussresa till Riksarkivet i Marieberg.

Vi följer samma mönster som vid studiebesöken på Landsarkivet i Uppsala. Vi vill trycka på att besöket skall ses i första hand som ett studiebesök, och att lärdomarna från besöket är en del i att utveckla sin kunskaper om källor att använda i släktforskningen.

Men det ges också tillfälle att forska i de material som finns på Riksarkivet. Riksarkivet är öppet mellan kl. 9.00 – 13.30 lördagar. Besöket i sig själv kostar inte något medan vi får betala 1200 kr för varje guidning.

Vi kommer att få en kortfattad information om Riksarkivet vid ankomsten av en rutinerad arkivarie.

Därefter kl. 9.30 blir det guidad visning med halva gruppen (15 – 18) personer, guidningen tar c:a 75 minuter, under den tiden har den andra gruppen möjlighet forska eller på egen hand fördjupa sig i vad Riksarkivet har att erbjuda dig som släktforskare. Det finns microkort med mantalslängder likaså mikrokort med Länsräkenskaper. Dessa handlingar är tillgängliga utan att förbeställa. Det finns 8 st. microkortsläsare i forskarsalen, till detta ett antal datorer, de omtalade handlingarna är även sökbara där.

Kl.11.30 byter grupperna aktiviteter.

Har du något material du är intresserad av och som kan finnas på Riksarkivet, ta då kontakt med dem på tfn: 08 – 737 63 50.

Vill du ha originalhandlingar att titta på under vårt besök måste detta beställas fram absolut senast fredagsförmiddagen före vårt besök, tala om att det skall användas under lördagen.

Vi räknar med att bussen blir fulltecknad, det innebär 36 personer. Principen först till kvarnen gäller.

Det finns fikautrymme med kaffeautomat, men ta gärna med eget fika och något till fikat, eller lunchlåda med kall lunch.

Vi avreser från Eskilstuna och parkeringen mitt emot Klosters kyrka kl. 07.15, påstigning kan även ske vid Sveaplan, Ekängen, ev. Kjula och Strängnäs. Vi beräknar vara tillbaka i Eskilstuna c:a kl. 15.30

Pris för det hela 300:- per person, anmälan och frågor till Lily- Anita, eller Arne Carlsson på tfn: 016 – 42 64 10

Fortsättning från sidan 10

de ska hålla jämna steg. Ja, det finns också mikrofiche för födda-vigda-döda (SCB-utdrag) fram t.o.m. 1930 (tror jag, kanske 1935) för församlingarna i Eskilstuna kommun, inte hela Sörmland som rullfilmerna, och eftersom de inte är tillgängliga på Internet på grund av PUL (personuppgiftslagen) är det värdefullt. För att få tillgång till flyttlängder och församlingsböcker fram t.o.m. 1935 måste man som tidigare ta sig till landsarkivet i Uppsala men inte om det gäller Strängnäs kommun för då finns mikrofiche att låna på Strängnäs bibliotek. Förmodligen är inget av det här nytt för eskilstunaborna men för oss i Strängnäs kan det vara intressant att känna till.

Margareta Bergquist

2006-09-16

GRAVSTENAR....

Gravstensinventeringen har kommit igång efter sommarens värmebölja. Ett gäng arbetar på Klosters kyrkogård, ett annat i Husby-Rekarne och i Torshälla sliter hembygdsföreningen.

Nästa vecka startar inventeringen på S:t Eskils kyrkogård. **Nya krafter är välkomna** – ring Margareta Gustafsson, 016-13 11 80!

Nya medlemmar från 2006-06-15:

Lars-Åke Gustavsson Sveavägen 9 A

633 49 ESKILSTUNA

016 - 14 07 34

Vi vill hälsa alla nytilkomna medlemmar hjärtligt välkomna till vår förening med en symbolisk blomma och hoppas att ni känner er väl tillrätta i lokalerna och med oss "gamlingar". Stöt bara på om ni vill ha någon hjälp.

En krutgumma har gått ur tiden:

En morgon när jag som vanligt läste igenom hemortens största tidning konstaterade jag att Linda Poppelier inte skulle komma ner till lokalen någon mer gång.

Linda var en person som alltid hade ett gott skratt att bjuda på och en klurig blick att dela med sig av när man tog kontakt med henne.

Och det där med att ta kontakt var inte svårt, hela hon inbjöd till att göra hennes bekantskap. Det som jag uppskattade mest hos henne var hennes rättframma och uppfriskande sätt.

Hon var rapp i sina kommentarer och hade alltid svar när man frågade om något.

Det där med krutgumma vill jag förklara med att hon många gånger tog cykeln till "stan" hemifrån och också någon gång faktiskt gick hela vägen.

Anne Carlsson

Ordförande

Nostalgiska återsken från slocknade Ljus

LULEÅ! Ljuset från Rödkallen kastas mot horisonten. Ett vitt sken blänker till över Bottenviken, som en nostalgisk påminnelse om sekler utan satellitnavigation.

Över hela klotet firades Internationella Fyrdagen i söndags. Från Bahamas till Pite Rönnskär bemannades fyrplatser vars ljus väglett och varnat sjöfarare. För en dag fick utrotningshotade yrken som fyrvaktmästarens en renässans. Nyfikna bjöds in för att få glimtar av en svunnen epok.

I dag är nästan alla fyrar automatiserade, berättar Sven-Gunnar Hedström. För snart fem decennier sedan arbetade han som fyrvaktmästare på Rödkallen, en ö 35 kilometer utanför Luleå.

Fyrvaktmästarens arbete gick ut på att se till att det alltid fanns ström till lamporna i toppen på den 21 meter höga järnkonstruktionen. Att veva upp fyrens urverk som styr hur linsen roterar hörde också till sysslorna, liksom att

ge mistsignal i dimma och snötjoeka. Och i helgen var det alltså dags på nytt. Men den här gången var det bara att slå på en strömbrytare för att f.d. fyren att lysa. Publiken bestod av sommarboende som fick se hur de 18 tusenwattslamporna åter spred sitt vita sken över Bottenvikens mörka vatten. Rödkallens gamla Heidenstamfyr slocknade 1972, och ersattes med en modern sektorfyr som sitter på taket till det sex våningar höga lotsutkikshuset. Den får sin ström via elkabel, men de flesta av nutida fyrar drivs med el från solpaneler.

- Oerhört driftsäkert, konstaterar Sven-Gunnar Hedström som efter jobbet som fyrvaktmästare på Rödkallen arbetade som Tillsyningsman över Sjöfartsverkets fyrar i Bottenviken.

- Men i dag när minsta fritidsbåt har satellitutrustning är det frågan om någon bryr sig om fyrarna, funderar han.

- Tankar av liknande slag finns hos Svenska Fyrsällskapet:

- "Världens fyrar är unika maritima byggnadsminnen. Deras existens är starkt hotad och med största sannolikhet kommer man aldrig någonsin mer att bygga några fler bemannade fyrplatser", skriver man i ett pressmeddelande.

- HAKAN JOHANSSON/TT

Saxar ur EskilstunaKuriren av

Lily-Anita Carlsson

och återgivet med författarens benägna tillstånd.

Forskning i lantmäteriarkiven

S om släktforskare hamnar man förr eller senare vid frågan om var slakten och förfäderna bodde. Hur såg det ut? Finns några byggnader kvar och kan jag hitta några rester om byggnaderna är rivna är några frågeställningar som säkert dyker upp.

En forskningskälla för att finna svar på dessa frågor är de stora kartarkiv som finns vid lantmäteriet.

Lantmäteriet har funnits sedan 1628 och under dessa år har tusentals kartor och andra skrivna handlingar producerats.

Dessa handlingar förvaras dels i det centrala arkivet vid lantmäterieverket i Gävle, dels på de olika länslantmäterikontoren i Sverige.

Slitget på dessa handlingar blir ganska stort när de används. Av den anledningen har man beslutat att bygga upp digitala arkiv som på sikt ska göras tillgängliga för allmänheten. Arbetet med detta har pågått sedan några år och även om inte allt ännu finns att tillgå så kan man ändå hitta många godbitar. I nuläget är vissa utvalda delar av lantmäteriverkets arkiv digitaliserade samt de flesta länsarkiven. Sörmlands hela arkiv är klart.

För att skapa tillgång till dessa arkiv finns på varje lantmäterikontor en besöksdator som var och en som är intresserad kan utnyttja. Som besökare har man då tillgång till följande:

- **Skrivare** för utskrifter av handlingar.
- **Arkivsök** som är en sökfunktion för att leta arkivhandlingar.
- **AutoKa-Vy** där man kan söka i en nu gällande, ständigt uppdaterad karta.
- **Diariet** där man kan söka efter pågående lantmäteriärenden och publikationer utgivna av lantmäterieverket.
- **Fastighetsök** där man kan söka aktuella uppgifter om fastigheter.
- **Fråga Lantmätaren** där man kan ställa olika frågor om lantmäteriet och pågående verksamhet.
- **Kartex** där de olika allmänna

kartorna finns tillgängliga i skalområden från 1:10 000 till 1:1 000 000.

- **Lantmäteriet.se** som är lantmäteriets hemsida.

De för en forskare mest intressanta programmen är **Arkivsök** och **AutoKa-Vy**.

Med hjälp av **AutoKa-Vy** kan man söka sig fram till nu aktuella förhållanden som till exempel kan vara vilken fastighetsbeteckning som idag är gällande eller om det finns något annat namn som kan vara av intresse för att söka vidare bakåt i handlingarna. I **AutoKa-Vy** väljer man i vilket län man ska vara. Efter detta kan man söka antingen på ett geografiskt namn eller direkt på ett fastighetsnamn.

Arkivsök är det mest intressanta programmet för en forskare.

I programmet finns fyra baser:

- Kungliga lantmäteristyrelsen (**LMS**)
- Rikets allmänna kartverk (**RAK**)
- Kommunala lantmäteriarxiv
- Statliga lantmäteriarxiv

Kungliga lantmäteristyrelsens bas (**LMS**) innehåller äldre kartor och akter från 1600-talet och fram till och med 1800-talet. När man söker efter akter så väljer man först län och därefter socken i rullningslistor.

Sedan kan man via en rullist söka på de hemmans- och bynamn som finns redovisade i rullningslistan. Denna rullist innehåller samtliga formellt registrerade hemmans- och bynamn för varje socken.

Rikets allmänna kartverks (**RAK**) bas innehåller de gamla topografiska kartorna (backstreckskartor), den häradsökonomiska kartan samt ekonomiska kartan.

De gamla topografiska kartorna pro-

ducerades mellan c:a 1830-40 till 1930-talet i skalområdet 1:50 000 – 1:1000 000.

Den häradsökonomiska kartan producerades mellan c:a 1890 till c:a 1930 i skala 1:50 000.

Ökonomiska kartan producerades mellan c:a 1930 – 1970 i skala 1:10 000. När man söker efter dessa kartor går man alltid in och söker län först. Därefter kan man antingen via en rullist eller via en enkel kartbild med klicka sig fram till aktuellt blad.

När man forskar kan man ha användning för både den häradsökonomiska kartan och den ekonomiska kartan. Den häradsökonomiska kartan redovisar framförallt de gamla hemmans- och bygränserna samt bebyggelse.

Den ekonomiska kartan redovisar framförallt en exakt fastighetsindelning med fastighetsregisternamn.

Basen med de kommunala lantmäteriarxiv innehåller material från några av de större kommunerna som har en egen kommunal lantmäteriverksamhet.

Basen med de statliga lantmäteriarxiv är den absolut mest intressanta. Här kan man hitta de handlingar med kartor som redovisar alla de olika skiften som har genomförts i Sverige alltifrån storskiftena till enskifte och laga skifte. Här kan man också finna äldre skattdokument samt senare avstyckningskartor om man vill ta reda på hur den egna tomten en gång kom till.

Men det är framförallt skifteshandlingarna som är de intressanta. Här får man svaret på om och när det skedde utflyttning ifrån den gamla byn och var de olika gårdarna då hamnade. Man kan också få en detaljerad bild över den gamla byn innan skiftet och förundra sig över den mängd av byggnader som oftast fanns i byn. De skrivna handlingarna ger en bild av den process som varje skifte innebar. Man får en bild av vilka som var närvarande vid sammanträdena, vilka ägoförhållanden som gällde samt vilka hus som skulle rivras för att flyttas till nybestämda utflyttningsplatser.

För att söka i denna bas går man först in och väljer län. Därefter har man möjlighet att antingen söka ett gårds-

Fortsättning på sidan 14

Fortsättning från sidan 13

eller fastighetsnamn med fritext eller mer exakt söka på ett känt aktnummer. Det går att begränsa sökningen till vissa tidsperioder och även till vissa lantmäteriatgårder.

För att få fram så många alternativ som möjligt är det enklast att söka med fritext. Det innebär visserligen att samtliga akter som berör detta fastighetsnamn kommer fram oavsett i vilken socken de ligger. Man kan dock ganska enkelt söka fram de akter som är intressanta genom att tyda det förkortade sockennamnet som varje akt har. Det framgår vidare av informationen vad varje akt handlar om.

Den som är intresserad av att forska i lantmäteriarbivarna är välkomna till lantmäterikontoret i Eskilstuna. Kontoret finns på Alva Myrdals gata 5 (Värjan) och är öppet mellan 8 – 12 varje dag. Det finns möjlighet till utskrift av handlingar. När det gäller utskrift av större kartor bör man be om hjälp samt begära ett pris på vad utskriften kostar.

För de medlemmar som är intresserade av hjälp med forskning kommer föreningen under hösten att erbjuda möjlighet till kvällsbesök på lantmäteriet i Eskilstuna.

Kenneth Engvall

Tanken är att vi skall anordna ett antal träffar på kvällstid nu under hösten med Kenneth Engvall som mentor. Vi går dit i mindre grupper, cirka 5-6 personer vid varje tillfälle.

Anmälan till detta sker till:
**Karl-Inge Karlberg på tfn.
016 - 252 57**

Mvh

Efterlysningar

H

ej!

På inrådan av Margareta Bergqvist, medlem i er lokala släktforskarförening, som jag haft kontakt med nyligen och för ca ett år sedan, skriver jag nu till redaktören för Anbudet.

Saken är nämligen den att jag söker min farmors far, men hittills utan större framgång. Min farmor, Vilhelmina Länell föddes i Åkers förs. på hösten 1867 som oäkta dotter till Sofia Albertina Länell/Lenell (f. 1843 och vars föräldrar bodde i Åkers förs.). Fader okänd.

Jag vet nu att han enl. rådhusrättens i Strängnäs protokoll och dom hette Frans Pettersson Blomqvist och kom från Kronobergs län. Där står också att han var timmer(mans?)arbetare och under 1868, tiden för det rättsliga efterspelet (avseende faderskapet och bidrag till barnets försörjning), vistades i Mariefred.

Under den aktuella tiden tjänade Albertina som piga i Strängnäs. Det är allt jag vet om min farmors far!

Men jag skulle gärna vilja veta mer, varifrån kom han, vart tog han vägen mm, mm? Jag har inte kunnat hitta honom men kanske har någon i föreningen stött på honom i något sammanhang. Margareta B. vill minnas att hon för ca ett år sedan vidarebefordrade min efterlysning för införande i er medlemstidning, men har glömt att kolla om den kom in.

Således vänder jag mig nu direkt till er för att få veta om någon har några upplysningar att bistå mig med till min forskning.

Med vänliga hälsningar

Göran Wibom

Vinbärsvägen 1 D
904 35 Umeå

H

ej!

Jag är intresserad av att komma i kontakt med personer som har kännedom om en **Gustav Theodor Lund**.

Han föddes i Eskilstuna 1858-11-09 och gifte sig med Davida Wilhelmina f. Krantz från Hakarp i Jönköpings län.

Han var smidesarbetare i Eskilstuna och bodde 1929 när hans hustru avled på "Frideborg nr 1 i Brottsta". De hade tre barn:

Gustaf, född 1884 och som flyttade till Gotland ca 1913.

Axel, född 1886 som emigrerade till USA 1906.

Maria, född 1889 bosatt i Eskilstuna och gift med hattfabrikör David Eriksson därstädes.

Theodor avled 1941 och han var då bosatt på "gård nr 5 i kvarteret Skiltvaktens".

Finns det någon som vet något om Theodor och Davida, eller som eventuellt har några fotografier på dem, skulle jag bli verkligen glad om vederbörande vill ta kontakt med mig på något av följande sätt:

Brev;

Stefan Lund
Kyrkvägen 2 M
622 51 Hemse

Tel. dagtid arbete
0498 - 26 91 99

Tel. övrig tid;
0737 - 65 80 96

E-mail;
stefan.lund@tf.gotland.se

Dessa personer är min farfars-far och min farfars-mor.

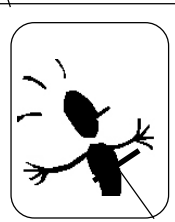
Jag avslutar med ett stort tack på förhand.

Stefan Lund

Kurser under hösten 2006 (läget när tidningen går i tryck)

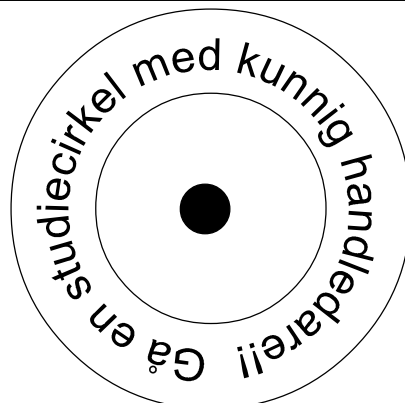
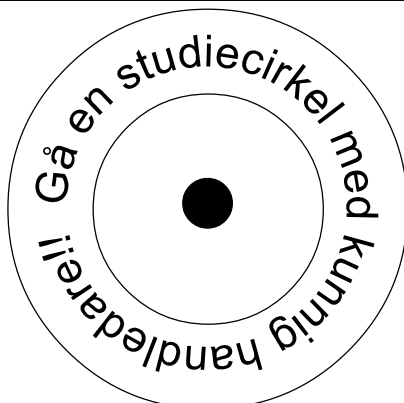
Veckodag	Tid	Kurstyp	Ledare	Status	Start
måndag	9 - 12	Registervård födda, vigda, döda	Lily-Anita Carlsson	6 anmälda	18 sept.
måndag	13 - 16	Disgen Fortsättning	Göran Thomasson	4 anmälda	
måndag	18 - 21	Släktforskning grund	Kjell Ivarsson	Fullteknad	2 okt.
måndag	18 - 21	Disgen Fortsättning	Göran Thomasson	3 anmälda	2 okt.
tisdag	9 - 12	Släktforskning grund	B-M Andersson	Fullteknad	3 okt.
tisdag	13 - 16				
tisdag	18 - 21	Soldater och Emigranter	Sven Kullman	0 anmälda	
tisdag	18 - 21	Kamerala arkiv	Vakant	0 anmälda	
onsdag	9 - 12	Disgen grund	Göran Thomasson	Fullteknad	
onsdag	13 - 16	Handskrift	Birgitta Åhlund	0 anmälda	
onsdag	13 - 16	Datorn i Släktforskningen	Börje Länn	2 anmälda	
onsdag	18 - 21	Släktforskning grund	Krister W Nilsson	4 anmälda	
torsdag	9 - 12	Släktforskning grund	Karl-Inge Karlberg	Fullteknad	5 okt.
torsdag	13 - 16				
torsdag	18 - 21				
Strängnäs					
tisdag	13-16	Släktforskning grund PRO	Sonja Jönsson		19 sept.
onsdag		0-cirkel handskrift	Sonja Jönsson		

Har du svårt att läsa de gamla handstilarna?
 Hittar du inget i de kamerala arkiven?
 Försvinner dina Emigranter spårlöst i det främmande landet?
 Tar dina soldater bondpermis och försvinner?
 Lever din dator ett eget liv?
 Vill du lära dig mer om Excel och databashantering ?

Prata med Maria på ABF eller Ulla-Britt Svensson

ESSF Kunskapsförmedlaren

Sedan rullar det på!

De som lyckades i sitt nya hemland berättade gärna om det. Drängen Emil Lindström från Tävelsås blev välbeställd farmare i Wyoming och poserar här stolt framför sin ägandes bil

Emigrantforskarhelg i Släktforskarcentrum Sundbyberg

Den 27 och 28 oktober anordnar Sveriges Släktforskarförbund en kombinerad kurs och konferens kring Emigrantforskning. Plats: Släktforskarcentrum i Sundbyberg.

PROGRAM

Fredag 27 oktober 15.30 – 21.00

15.30 Samling – information – eftermiddagskaffe

16.00 Gemensam genomgång av Ancestry.com

17.00 Grupp I [Datasalen]

Ancestry.com
(med handledning)

18.45 Kvällsmörgås

19.15 Grupp I [Anrep]

Amerikanska databaser på Nätet
(genomgång och exempel)

21.00 Avslutning

Grupp II [Anrep]

Amerikanska databaser på Nätet
(genomgång och exempel)

Grupp II [Datasalen]

Ancestry.com
(med handledning)

Lördag 28 oktober 9.00 – 16.00

09.00 Rådgivning kring dina personliga emigrantforskningsproblem

– Anna-Lena Hultman och Ted Rosvall diagnosticerar och ordinerar behandlingsmetoder.

11.00 Nationalitetsmatriklar, arvsärenden, dödsrunor och svensk-amerikanska kyrkoböcker.

En presentation av för emigrantforskare viktiga källor. [Hörsalen]

12.00 Lunch

13.00 Emigrantforskarkonferens

- Emibas och Immibas – hur går vi vidare och hur undviker vi dubbelarbete?
- Emihamn och Emibas – kan de kopplas ihop, och vore det önskvärt?
- Ett kontaktnät i USA och Canada – hur bygger vi upp ett sådant?
- Emigrantforskning i andra länder – problem och tips.
- Emigrantforum på Rötter – hur kan det bli bättre?
- SAKA-filmerna, en underutnyttjad resurs.
- Släktforsarkurser i Sverige för svenskättlingar.
- Forskningsresor till USA för emigrantforskare.
- En särskild förening och/eller ett nätverk för emigrantforskare – behövs det?

Anmälan senast den 20 oktober till info@genealogi.se eller via fax 08 - 695 08 24

Konferensavgift: 300:- inklusive kaffe, kvällsmörgås och lunch [erläggs vid kursens början]

Behöver du övernattning? Vi har förbokat rum på Park Inn Hotel i Solna för 550:- (person i enkelrum) – meddela kansliet i samband med din anmälan.

VÄLKOMNA TILL EN INNEHÅLLSRIK KURS OCH KONFERENS!

Härmed kallas medlemmarna i Eskilstuna-Strängnäs Släktforskarförening till höstmöte lördagen den 14 oktober 2006 klockan 13.00.

Vi träffas i Pensionärscentrum:

Alva Myrdals Gata 3 Eskilstuna mitt emot infarten till P-huset Vildsvinet.

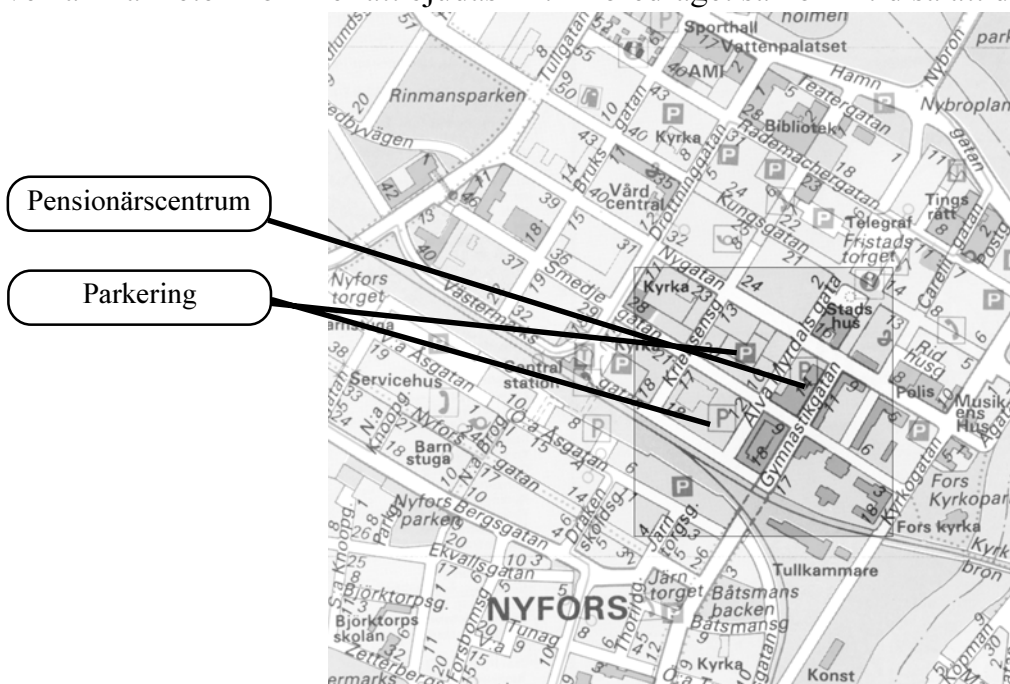
Parkering finns antingen inne i parkeringshuset Vildsvinet eller upp mot järnvägen.
Som vanligt har vi en inbjuden föredragshållare och denna gång är det vår egen:

Hedersdoktor Bror-Erik Ohlsson som pratar om: Ålderdomliga uttryck och främmande ord i gamla handlingar.

Efter föredraget tar vi paus för fika eller vad som smakar bäst och därefter vidtar höstmötet med nedanstående dagordning

1. Höstmötets öppnande.
2. Val av ordförande och sekreterare för mötet.
3. Val av två protokollsjusterare tillika rösträknare.
4. Godkännande av dagordningen.
5. Höstmötets stadgeenliga utlysande.
6. Föredragning av föreningens nuvarande ekonomiska situation och preliminär budget för 2007 och beslut om medlemsavgift för kommande verksamhetsår (2007).
7. Övriga frågor
8. Mötets avslutande.

Även allmänheten kommer att bjudas in till föredraget så kom i tid så att du får en bra plats!

Släktforscardag i Gnesta.

Biblioteket i Gnesta ordnade en släktforscardag lördagen den 16 september. En förfrågan hade skickats ut till närliggande föreningar.

Vår förening ESSF hade naturligtvis hörsammat denna dag och ställde upp med 3 st. deltagare samt en massa böcker och CD-skivor till försäljning som tyvärr bara blev ett enda släpande fram och åter.

Vi infann oss c:a 30 minuter innan biblioteket öppnade och hann lagom med att ställa allt i ordning och koppla ihop datorn med datakanonen samt se till att en plansch och filmduk kom på plats innan biblioteket öppnade. Vi hann även med en kopp snabbfika innan det var dags för allmänheten att komma och ställa frågor om olika problem.

Dessa föreningar deltog: Nyköping - Oxelösunds släktforskarförening, Södertälje släktforskarförening, Vallonättlingar, G-Gruppen, DIS-Öst, Gennline och så vår egen förening.

Och inte hade vi kameran med oss heller så att vi kan bevisa att vi var där, men till Stockholm och Ordförandekonferensen samt Riksstämman och Släktforscardagarna, där var den med minsann och här följer en liten bildkavalkad.

Anne o Lily Anita C

Biblioteket var öppet mellan 10.00 - 13.00 och redan en minut över 10.00 var det en bra tillströmning. Vi hade de flesta CD-skivorna inlagda i datorn och det var bra att ha tillgängligt för det var inte bara om sörmländska anor det frågades om utan även från ex. vis Göteborg. Vi hade givetvis vår egen nya CD-skiva med födda-vigda-döda från Eskilstuna kommun med oss för att kunna söka i.

Till några kunde vi lämna information om vad vi hittade på datorn. Men vi fick även förklara sekretessgränserna när det gäller alla uppgifter på Internet med datalagen och PUL (personuppgiftslagen) och 100 års gränsen, till skillnad från en CD-skiva som det är 70 års sekretessgräns på. Vi rekommenderade osäkra intressenter att gå en kurs i släktforskning för att lära sig tekniken att släktforska, hur man använder de olika volymerna etc.

Det dök också upp konkreta frågor om hur man använder de skivor som folk redan hade inhandlat vid tidigare tillfällen.

Ett exempel var hur man får in olika uppgifter på "dödskvivan" genom att

vänsterklicka först så att namnet blir markerat och sedan högerklicka på fyr-tornet för att det ska skrivas in på rätt sätt i sökrutan.

- Det hade vi ingen aaaning om! blev ofta kommentaren, så tydligt är att folk inte läser bruksanvisningen ens när det gäller så enkla saker. Hur är det inte då med lite mer avancerade prylar kan man ju fråga sig.

I c:a 2 timmar hade vi hela tiden intresserade personer som frågade om allt som rör släktforskning (det blev inte ens tid över för ett toalettbesök.

Så vi hoppas att detta kan ge flera intresserade medlemmar till våra olika föreningar.

Vi som deltog:
Arne Carlsson ordförande
Karl-Inge Karlberg aktivitetsansvarig
Lily Anita Carlsson vice sekreterare

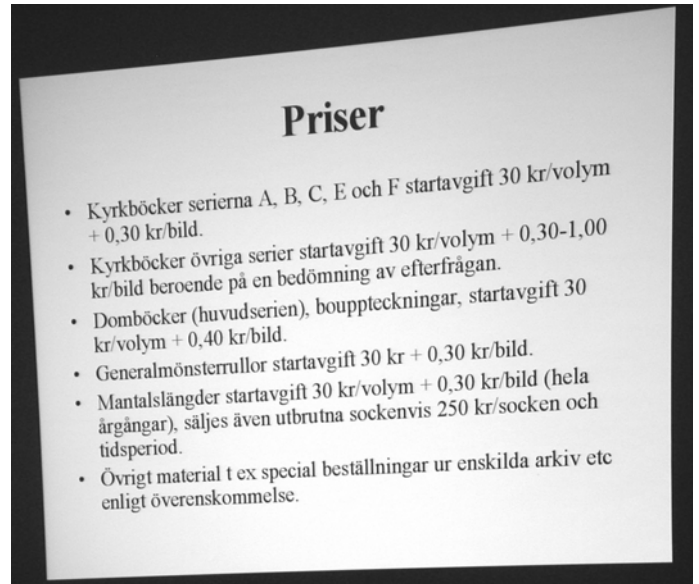
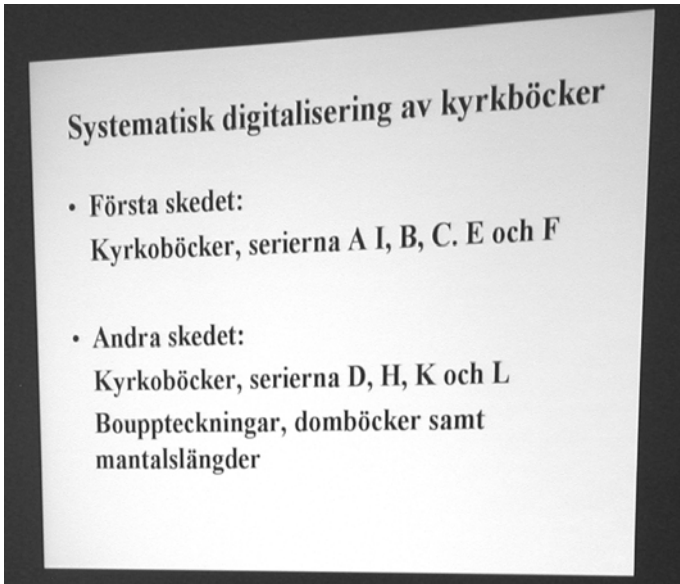
Vid datorn

Lily Anita

Förbundsordföranden Ted Rosvall, nysminkad och grann kom direkt från en TV-utsändning med reportage om de kommande Släktforscardagarna. Men här på ordförandekonferensen kom den osminkade sanningen fram.!

Genline får konkurrens: Arkiv Digital AB fotograferar av kyrkoböckerna i färg vilket ger mycket bra bilder som dom levererar på CD-skiva. För närvarande mest från Göteborg med omnejd, men vem vet, det kanske sprider sig. Kolla på deras hemsida <http://www.arkivdigital.se/> för mer information.

Här nere står vårt gäng,
men dom syns inte!

För att spinna på en gammal Lasse Dahlkvistlåt:

-Kors va de vimlar av folk här idag, e de kapp-segling?

-Nä, de e Släktforscardag

-Javesst då förstår ja vad pojkarna ska, dom har enasom ledigt ida!

Flytt på dej gubbe så att jag kommer åt att foroografera Landshövdingen

Sä där ja!

Landshövdingen Mats Hellström invigningstalade och visade sig vara mycket väl insatt i släktforskningens mysterier och hade mycket intressant att berätta om sin forskning om den egna släkten. Det blev inte ens långtråkigt att stå och vänta tills han bildligt "klippte banden" och förklarade släktforskardagarna invigda och vi fick börja strömma in!